

Чорна мітка. Павутиння мороку

Працівник полтавської філії банку з гарною репутацією виявився шахраєм і втік. Справа нудна, рутинна, і Лора Кочубей береться за неї лише через нагоду поміняти оточення. Але невдовзі знаходять труп, і тепер шахрая вже підозрюють у вбивстві спільника. Далі несподіваний поворот: убитий напередодні смерті отримав на смартфон загадкову погрозу — чорну піратську мітку з написом «Вирок». Відтак виявляється, що схожі мітки отримали ще кілька людей.

Таксист, коханка бізнесмена, лідер молодіжної кримінальної групи... Єдине, що їх пов'язує, — вони скоїли злочин і unikнули кари. Та чому чорна мітка приходить і Лорі?

АНДРІЙ КОКОТЮХА

ЧОРНА МІТКА

• ПАВУТИННЯ МОРОКУ •

КСД

•ПАВУТИННЯ МОРОКУ•

АНДРІЙ КОКОТЮХА

ЧОРНА
МІТКА

Роман

ХАРКІВ
2022 КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2022

ISBN 978-617-12-9878-1 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Цикл «Павутиння мороку»
Книга III

Дизайнер обкладинки *Іван Дубровський*

Кокотюха А.

К59 Чорна мітка : роман / Андрій Кокотюха. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022. — 304 с.

ISBN 978-617-12-9792-0

Працівник полтавської філії банку з гарною репутацією виявився шахраєм і втік. Справа нудна, рутинна, і Лора Кочубей береться за неї лише через нагоду поміняти оточення. Але невдовзі знаходять труп, і тепер шахрая вже підозрюють у вбивстві спільника. Далі несподіваний поворот: убитий напередодні смерті отримав на смартфон загадкову погрозу — чорну піратську мітку з написом «Вирок». Відтак виявляється, що схожі мітки отримали ще кілька людей. Таксист, коханка бізнесмена, лідер молодіжної кримінальної групи... Єдине, що їх пов'язує, — вони скоїли злочин і уникнули кари. Та чому чорна мітка приходиться і Лорі?

УДК 821.161.2

© Кокотюха А., 2022

© Depositphotos.com / alexkich, Raggedstone, Deerphoto, Kooper.007, обкладинка, 2022

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2022

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2022

За тиждень до вироку...

— А оцей вірус, про який зараз триндять кругом. Ну цей, китайський...

— Воно мені не треба.

— Стоп-стоп! — Жора розвернувся всім корпусом, перехилився через спинку водійського сидіння. — Тобі у твоїй роботі, Дашко, слід знати про всяку заразу! Гляди, підчепиш від когось, мені передаси. — Таксист реготнув.

— Придурок, — втомлено зітхнула на задньому сидінні Даша. — Де ти бачив у Полтаві китайців?

— Одного колись віз на Харків, — уперся Жора.

— І як ти знаєш, що то був саме китаєць? — Дівчину починала дратувати тупість таксиста. — Зуб тобі даю, на сотню баксів заб'юся: поставити перед тобою китайця, корейця і японця — не вгадаєш, хто з них хто!

— Скажи ще — ти вгадаєш! — огризнувся той у відповідь.

— І не збираюся! Ані вгадувати, ані щось узагалі тобі казати на цю тему. Робити нема чого, завівся про дурне.

— Не таке вже й дурне. — Жора зараз був дуже серйозний, здавалося, обговорював чи не найважливішу для себе проблему. — Я ж поки на тебе чекаю, радіо слухаю. Там казали вже сто разів: китайці в якомусь їхньому містечку нажерлися кажанів. Ті кажани були чи прострочені, як, бува, м'ясо в супермаркеті, чи ще щось... Коротше, пішла зараза гуляти Китаєм, від китайця до китайця. А їх кругом повно, тому вірусняк дуже швидко вибрався за межі Китаю. І зараз розноситься світом. Уже до нас, чув, добирається.

Даша постукала себе пальцем по лобі.

— Отакий ти, Жоро, ясно? Я теж чула про той вірус. Дівки казали, то нас лякають, аби менше моталися за бугор на заробітки. І потім, коли ти вже такий уважний і слухаєш радіо, напевне чув — статевим шляхом зараза не передається.

— Правильно! — Таксист стукнув долонею по сидінню. — Хіба я про статевий шлях тобі кажу? Дихнув на тебе клієнт — і все, готовченко! Ти не відчуєш нічого. Потім дихнеш на мене і заразиш! А я пасажира заражу! Той заяву накатає, і таке діло не відмажуть,

не прикриють. Я, Дашко, не мовчатиму! Мені при моїй роботі вірусів не треба. Тим паче, я чув, що воно ж через оце діло не передається! — Він постукав розкритою долонею по стиснутому кулаку.

Даша навзаєм постукала пальцем собі по лобі.

У салоні горіло світло. Дівчина бачила перед собою обличчя хай і не надто метикованого, проте наділеного тим, що називають *хлопським розумом*, бувалого у бувальцях чоловіка тридцяти чотирьох років.

Жора, за паспортом — Георгій Кравченко, відповідав усім стереотипам, за якими люди звикли визначати водіїв таксі. Слухав російський шансон, до того ж не налаштував певну хвилю на радіо, а вмикав пісні з флешки. Пасажир змушений слухати разом із водієм про те, як добре сидіти в тюрмі. І як красиві жінки люблять поганих вуркаганів. Таксист отримував дивне, близьке до збоченого задоволення від знайомства пасажира зі своїми смаками.

Коли хтось не витримував і просив вимкнути чи бодай зробити тихіше, Жора починав балакати.

Побазікати він був навіть не любитель — професіонал. Даша за своєю природою не любила язикатих людей, особливо — чоловіків. Підтримувати ввічливу розмову з клієнтами для неї завжди було важким, малоприємним обов'язком. Зазвичай із більшістю випадкових чоловіків, коханців на годину, вона не мала про що говорити. А їх чомусь завжди пробивало на пустопорожню балаканину. Особливо бісило, коли питали, як давно *цим* займається, отримує задоволення чи імітує і зараз як — збрехала чи по-справжньому.

Відпочити від цього в Жориному товаристві — годі й мріяти. Але й тут мусила змиритися, бо працювати з Кравченком вигідно. Його старший брат служив у прокуратурі, сидів на досить високій посаді та, головне, пересидів уже третю владу. До війни отримав омріяне крісло, з її початком дивом уникнув люстрації і тепер, за пів року після останніх виборів, навіть зміцнив свої позиції. Тому Георгій вважав себе недоторканим і, слід визнати, мав для того всі підстави.

На відміну від старшого брата, Жора кар'єрних амбіцій не мав. Робота таксиста в Полтаві його цілком влаштувала бодай через те, що за своє місце на ринку перевезень міг не хвилюватися. Усі, кому треба, знали, де служить його родич. Тому жодних перешкод не чинили, про конкуренцію не згадували. Навпаки, намагалися дружити з Кравченком. Як результат, Жора вважався таким собі

блатним таксистом — не в кримінальному значенні цього слова. Просто відразу кілька великих місцевих операторів надсилали йому найбільш вигідні замовлення. І Жора ще й міг перебирати харчами, комизитися, ставити свої умови.

Даша познайомилася з ним не випадково. Підробляти, торгуючи собою, почала ще студенткою. Відразу потрапила під дах салону, контрольованого поліцією, яка, до всього, зачищала міський ринок сексуальних послуг від нахабних індивідуалок. Даші ж не хотілося ділитися ні з ким — надто високо вона себе цінувала. Тож тримала носа за вітром, вуха — настовбурченими, і ось пощастило: до чергового клієнта її підвозив балакучий Георгій. Про його особливе становище раніше трошки дізналася від інших дівчаток, знайшла потрібні слова — і вже за місяць попрощалася з власниками обридлого салону.

Жора замовив слівце кому треба.

Той, *хто треба*, ще з кимось переговорив.

Ось уже скоро рік, як Даша має персональний безпечний транспорт, можливість обирати, коли, куди і до кого їхати, ще й захисника. Не персонального охоронця, тут краще: її спокій берегла, як хвалився Жора, міська прокуратура. А таксист після першого разу під час перемовин більше на натуральний розрахунок не претендував. Волів отримувати стабільні гроші раз на місяць. Усе одно виходило дешевше, ніж працювати під контролем та без права вибору й голосу.

Що ж, терпіти його позбавлені здорового глузду балачки — побічний ефект вигідної співпраці.

Було по дванадцятій ночі. Даша щойно звільнилася, але ненадовго. Домовляючись із цим клієнтом, самотнім гостем славного міста Полтава, вона підрахувала подумки заробітки й вирішила дозволити собі їхати додому відпочивати. А то й узагалі взяти вихідний, бо кілька останніх днів були вдалими. Та людині скільки не дай, усе мало: постійний кавалер покликав за місто, в Яреськи¹, на базу відпочинку. Місце перевірене, люди — теж, платять щедро. Можна потому дозволити собі й два вихідні. Одна біда, і не так біда, як незручність: пів ночі чекати.

О цій порі в Полтаві вже нічого не працювало. Звісно, знала Даша декілька місць, де нічне життя гриміло довше. Але там напевне здибає знайомих, доведеться пити з ними, тусити, витратити сили й гроші.

Тож вирішила краще пересидіти годинку в теплому салоні Жориного таксі. А то й дрімонути на задньому сидінні.

Кравченку все одно. Він хоч як завезе її в Яреськи та забере звідти, коли скажуть. Від чекання грошей менше не ставало. Єдине — нудився, тому й завів модну нині тему якогось китайського вірусу.

— Зараз зима, — зітхнула Даша. — Взимку всяка зараза вимерзає.

— Тільки не китайська! — Жора клацнув пальцями. — Я чув, її спека вбиває. Мороз для тої болячки якраз дуже комфортне середовище.

— Коли морозило останній раз? Такі зими пішли... Діти скоро забудуть, що таке сніг.

— Твої діти? — реготнув Кравченко. — У тебе ж нема! Чи я чогось не знаю?

— Я про твоїх! — огризнулася Даша. — І хоре вже на цю тему. З пустого в порожнє, правда. Я б краще помовчала, із твого дозволу.

— Так і мовчи! Сиди отам, слухай розумних людей.

— Де їм тут узятися? Хіба тут у тебе десь пасажир-невидимка.

Жора не встиг відповісти — писнув смартфон.

Таксист не вимикав його ніколи. Постійно приймав повідомлення, дивився, чи вигідне замовлення, і або скидав сигнал, або відповідав. Жора вже попередив Дашу: поки вона буде в Яреськах, знайде й собі кілька вигідних клієнтів. Ближче до ранку машину часто викликали з передмістя в якихось своїх справах або ті, кому треба на вокзал. Звичайно, на п'яту ранку він буде й завезе назад, цим Даша не переймалася.

Таксист прочитав повідомлення.

— Фіга-а-асе, — протягнув замислено.

Тон Даші не сподобався. Жора встиг стати частиною її життя. Вона бачила й чула його різного. Зазвичай не аж такого різноманітного, проте він теж мав у запасі більше, ніж одну емоцію.

Але *таку* вловила вперше з часу їхнього знайомства.

Георгій Кравченко злякався.

— Що там? — Вона подалася вперед, зазирнула через плече.

Роздивилася послання.

Нічого не второпала.

Ну, пожартував хтось.

¹ Яреськи — село в Полтавській області, на лівому березі річки Псел. Відоме своїми базами відпочинку, зокрема приватними. (Тут і далі — прим. автора.)

За чотири дні до вироку...

— Кордони можуть закрити.

— Можуть і не закрити.

— Не гарикайся, Нато. Я декого спитав у Києві кілька днів тому.

— Ага. Вам, Анатолію Анатолійовичу, завжди є в кого запитати в Києві.

Хромов підійшов до ліжка. Витягнув руку, поманив Наталю до себе. Вона натягнуто, гумово посміхнулася. Підвелася й сіла, опустивши ковдру й відкривши оголені груди. Не лише в погляді — в усій поставі читався зухвалий виклик. Мовляв, що ж ти мені зробиш, як покараєш за непослух?

— Є і буде, — спокійно погодився Хромов.

Потім легенько взяв правицею за підборіддя, нахилився, мовби з наміром поцілувати в губи — так вони часто забавлялися. Але замість цілунку хльоснув по губах лівою, намагаючись бити сильно, до крові, боляче. Свого домігся: Наталя зойкнула, сахнулася, спробувала вирватися. Хромов не пустив, стиснув лещата міцніше. Побачивши кров із розбитої губи та сльози в очах, відпустив, штовхнув молоду жінку назад на ліжку.

— Дійшло? Чи повторити?

Вона ображено промовчала, облизнула вражене місце. Хромов витягнув із кишені банного халата почату пачку вологих серветок, кинув Наталі. Поки витиралася, взяв на туалетному столику вполовинену пляшку «Red Label», хлюпнув на два пальці в склянку з товстого скла, подав із блазнівватим напівпоклоном:

— Заспокійливе для шановної пані.

— Іди в жопу, — пробурчала Наталя ображено.

— Куди мені йти? — блазнівські нотки зникли, їх замінила неприхована погроза. — Я погано розчув. Так куди?

Вона мовчки взяла, зробила маленький ковточок, не втрималася — наступним ковтком спорожнила склянку.

— Що треба сказати?

— Я більше так не буду. — Наталя чемно поставила склянку біля себе на ліжку.

— Не так. — Хромов тугіше затягнув пасок халата.

— Я більше так не буду, *таточку*.

Тепер він був задоволений — прочитав у її вологих очах щире каяття.

— Почнемо спочатку. — Налив собі, заговорив, походжаючи кімнатою навпроти широкого ліжка. — Паніки про вірус і без офіційних повідомлень вистачає. Там, — рука зі склянкою хитнулася вгору, до стелі, — є вказівка поки що тему не розганяти. Але далі думки розділилися. Хтось радить перемістити свої родини до Єгипту чи кудись далі. Десь на місяць, а там усе вляжеться. Інші вважають, що краще не робити різких рухів, бо це помітять і розганятимуть паніку ще більше. Дивіться: влада своїх із країни евакуює, таке інше. Словом, піде лайно по трубах.

— А ти своїх вивезеш чи залишиш?

Хромов насторожився. Відколи наблизив Наталю Шершевич до себе, діяла негласна угода: коханка не дорікає йому дружиною і взагалі поводить себе так, ніби нічого про його сім'ю не знає. Зі свого боку, Галина, законна дружина Хромова і матір двох його дочок, робила вигляд, що чоловік багато, тяжко працює і посада вимагає часом ночувати в кабінеті. За це обидві отримували повне матеріальне забезпечення і мали право вимагати тих чи інших благ у будь-який момент.

Звісно ж, кожна з них мусила відчувати розумну межу й бачити краї. Особливо це стосувалося Наталі — з її попередницею Хромов попрощався, щойно вона почала вередувати і надто багато собі дозволяти. Навіть спробувала шантажувати його: рівно настільки, наскільки вистачило клепки. Анатолій Хромов мав чимало можливостей, аби зіпсувати життя тим, хто пішов проти нього. Навіть одне криве слово вже ставало підставою потрапити до списку його особистих ворогів.

Тільки ж тут, із Наталею, була *особлива* ситуація.

— Про своїх я подбаю сам, — відрубав Хромов. — З тобою нічого погоджувати не збираюся. А ось тобі, — гойднув у її бік склянкою, — здалося б забратися з Полтави так далеко, як я можу собі дозволити відправити.

— Сам кажеш — кордони закриють.

— Це значить, що тебе, навіть за великого бажання, назад повернути скоро не вдасться. А якщо прикусиш язика, не розляпаєш своїм

дурнуватим подружкам, не виставлятимеш фоточок у купальнику в ті ваші довбані інстаграми з тіктоками чи фейсбуками — взагалі пересидиш бурю.

— Чому ти не можеш зараз її приборкати? Бурю, маю на увазі. Колись же зміг. Слабеньким став, Анатолію Анатолійовичу?

На коханку вже подіяло віскі. Так подіяло, що Наталя сама, не заморочуючись, аби прикрити голизну, перекотилася ліжком до туалетного столика, в русі підхопила порожню склянку, хлюпнула в неї ще, відсалютувала Хромову. А випивши, послала повітряний цілунок.

— Уже не той татко Хромов, скажи? Не той? — Бісики враз зникли з очей, молода жінка лягла на живіт, засичала: — Не смій мене більше бити, ти! Ким себе уявив?

Він зрозумів, що перегинає. Присів поруч, поклав руку на оголену спину, між лопатками, легенько пошкріб доглянутими нігтями.

— Нато, я не бачу іншого способу сховати тебе на той час, поки все вляжеться.

— Усе вляглося. Ти сам казав.

— Я так думав. Але щось пішло не так. Комуś не вдалося закрити рота. І якщо хочеш поговорити, то почнімо спочатку, — це була його улюблена фраза. — У тому, що сталося минулої осені, моєї провини нема ні грамульки. Витягнути тебе з халепи, в яку ти скочила з власної дурості, вважав і досі вважаю своїм прямим обов'язком. Ми ж відповідаємо за тих, кого приручили.

— Пригодували. Так буде правильно. Ти пригодував мене, Хромов. Як тваринку домашню.

Образа й зухвалість ось-ось зміняться на непотрібну йому зараз істерику.

— Нам обом вигідна зараз оця паніка довкола вірусу. До речі, я не вірю, що він дійде сюди, до нас. Та нехай. Наші недруги змушені будуть переключитися. Димова завіса, дуже вчасна й доречна. Ну а ти перебудеш у теплих краях. За програмою «все включено». І не дай боже поткнешся в мережу, нагадаєш про себе. Повір, так ти даси привід бити вже по мені. А я змушений буду захищатися публічно. І це вдарить по Галині й моїх дівчатах. Ніхто не стає сильнішим, коли б'ють по родині. Усе, Нато, тему закрито. Знайди собі країну, курорт. Бажано — акційну пропозицію.

Як свідчення того, що розмову завершено, Хромов скинув халат, під яким теж нічого не було. Не озирнувшись на збентежену коханку, вийшов із спальні, зайшов у душ. Робочий час іще тривав, але Анатолій не любив працювати взимку. Особливо дратував своїми короткими днями січень, який ось зараз добігав кінця. Наближення вечора щоразу провокувало Хромова згортати справи. Тому в січні, як загалом у всі зимові місяці, його трудова активність згасала вже по обіді. Увага притуплялася, думки розсіювалися, як наслідок — з'являвся ризик наробити помилок.

Нинішня ситуація, з якої Хромов вирулював усіма силами, вимагала від нього мобілізації на всіх фронтах, на яких він змушений був битися, тримати оборону, наступати.

— А-а-а-а! А-а-а-а!

Шум води спершу приглушив крики. Потім Анатолій вирішив — Наталя сміється чи все ж таки збилася на істерику. Щойно закричала втретє, вискочив з-під душу, не закривши кран. Коли вибігав із ванної, послизнувся й мало не впав, дивом утримався на ногах. Забіг як був — голий. Завмер посеред спальні. З нього стікало, сам собі він мимоволі нагадав казкового водянника.

— Я думав, тебе тут ріжуть!

Справді, жодних причин для переляку. Наталя, далі не одягнена, сиділа на ліжку й розгублено крутила головою. Між розсунутих ніг екраном догори лежав її смартфон, дорогий, сама вибрала подарунок на Різдво, три тижні тільки ним користувалася.

Хромов помітив — Наталя не стрималася, зайшла на якусь зі своїх сторінок у соцмережах. Так вона звикла знімати стрес, перемикати увагу, релаксувати. Анатолія це дратувало, вибішувало, але проти віртуального світу він був безсилий.

— Якого хріна, Нато! Чого верещиш, наче гвалтують!

Замість відповіді вона показала на екран.

Рука тремтіла.

Хромов схопив телефон, глянув на зображення.

Сплюнув роздратовано: подружка якась напилася і дуркує, чого дівка так розійшлася...

За два дні до вироку...

Удару Гліб не чекав.

Тим паче від чоловіка, нижчого за себе на пів голови й геть не спортивного. Навпаки, Ігор Удальцов міг би добряче заробляти в рекламі здорового способу життя — працювати моделлю, яка наочно демонструє всі наслідки життя нездорового. Був худим, аж кістлявим, наче його хто навмисне тримав на голодній пайці. Сутулим, а за бажання можна навіть охрестити його горбатим, хоч той горбик і не надто випинає на спині. Лисина, точніше — пліщина, робила Ігоря старшим за його реальний вік, а Гліб Нестеров знав його паспортні дані. Нарешті, варто Удальцову посміхнутися — і стоматологи мусили б відразу зробити мисливську стійку. Там роботи непочатий край, було би бажання пацієнта.

Загрозою Ігор не був ані для кого.

Навпаки, поруч із ним, так собі думав Гліб, краще триматися, не чхати. Інакше змете бідаку ударною хвилею. Стукне спиною об найближче дерево чи стовп — травму чи бодай забій середнього ступеня тяжкості гарантовано.

Але атакував нападник так стрімко, ударив так сильно й точно, що Нестерова самого відкинуло до стіни. Він не чекав, не готувався, тож не втримався на ногах і сповз на підлогу. Удальцов не забарився — підскочив упригнул, лупонув носак, куди вцілив, без розбору. Щоби звалити Гліба на підлогу й остаточно перетворити на хлопчика для побиття, вистачило лише двох копняків. Третій вразив пахвину. Завивши від болю, Нестеров закрив жменею найвразливіше в чоловіків місце.

І ось тоді тупий чорний носак важкого черевика розквасив йому носа.

Кімната гойднулася разом із цілим світом. Гліб лежав із залитим кров'ю та огидною юшкою лицем, із забитими яйцями, памороками в голові й рахував різнобарвні зірочки перед очима. Та все одно не вірив, що все це відбувається з ним.

Адже він — успішний менеджер, керуючий відділенням солідного банку, типовий «білий комірць», зразковий представник середнього класу. Випиває помірно, лише по великих святах та на корпоративах,

де гріх не відірватися й не обговорити все наступного ранку. Ще й помірятися, хто на фото й відео матиме бруталніший і кумедніший вигляд, хто найкрутіше клеїв дурня. Він бігає підтюпцем щодня, починає ранок із пробіжки, через день — басейн і спортзал. Правильно харчується, контролює вагу й регулярно, з найменшого приводу, навідує терапевта у приватній клініці. Він дбає про чоловіче здоров'я і ніколи — гаразд, іноді трапляється, але ж на корпоративних вечірках всяке буває, — не гуляє від законної дружини.

Виявляється, всю цю ілюзію захищеності ладен зруйнувати один удар розлюченого непоказного чоловіка. Який не знати де взявся й невідомо куди зникне. І, що найгірше, незрозуміло в чому звинувачує Гліба, свого вдячного партнера.

— Мені насрати, чому й за скільки ти мене здав, — просичав Удальцов згори. — Скажи, кому.

— Ігорю... Тут якась шняга... Помилка... — голос Нестерова нагадував скавчання покараного цуцика.

Нападник знову копнув лежачого, цього разу не сильно, хіба для порядку. Ступив до столу, на якому лишив свій смартфон. Присів, тицьнув дисплей під Глібів розквашений ніс.

— Мій номер мало хто знає. Ти — серед обраних, Глібе. Поясни.

Гліб уже бачив цю есемеску. З неї все почалося. Ігор несподівано захотів зустрітися. Але не в нього вдома, не на території Нестерова, тим паче — не в його офісі. І парк, сквер, кафе, ресторан абсолютно виключаються. Тому Гліб не мав виходу й вибору, запросив його *сюди*. Перше, що Удальцов йому пред'явив, — дивне повідомлення, отримане зранку.

А воно справді дивне — жарт, інакше не назвеш.

Нагадує звичайну гіфку². Типовий замітник тисячі слів, коли треба легким порухом руки висловити якусь емоцію. Так, схожих картинок Гліб досі не бачив. Проте він багато чого не бачив.

Чоловічий кулак, стиснутий.

Далі він повільно розкривався, мов квітковий бутон.

На розкритій долоні — велика кругла пляма чорного кольору.

Така велика, що на ній вмістилися п'ять криво виписаних літер.

Вірок

Долоня стулялася, щоб за мить знову розкритися й показати чорну мітку. Навіть той, хто ніколи не читав «Острова скарбів», напевне бачив той веселий мультик. Це перше, що стукнуло Глібові в голову.

Гліб не стримався, засміявся. Щиро, не натягнуто. Виявляється, дорослу людину, ще й із досвідом, який мав Удальцов, можна налякати звичайним мережевим жартом.

Його реакція зірвала Ігореві гальма.

— Я тут ні до чого, — повторив Нестеров, далі зачастив, випльовуючи слова виправдання разом із рожевою слиною: — Я взагалі не врубаюся, що це таке, Ігорю! Правда, старичок, без поняття! Ти ж не тільки мені цей номер давав, сам же кажеш! А може, — схопив Удальцова за ногу, — може, поясниш, що воно таке, га? Чого ти так завівся? І разом поміркуємо, хто так погано жартує!

— Не жарти, — відрубав Ігор, але вже трохи охолонув, дивився на лежачого інакше. — Знати б, звідки прилетіло... Хоча, блін горілий, то вже мене мало чуває.

— Хіба відправник...

— Поза зоною, — перервав Удальцов. — Там інакше й бути не могло. Явно використали ліву сімку. Порізали й викинули, хрін простежиш. І не простежу я, бо нема в мене такої техніки.

— Є всякі програмки. — Гліб вирівняв дихання, поволі почав опановувати себе, відчув — Ігор попустився, загрози від нього вже нема. — Принаймні у нас в офісі хлопчина сидить, за безпеку відповідає. Дай номер, спробую.

— Спробуєш що?

— Відстежити. — Нестеров поволі підвівся, вперся плечем об стіну, заговорив упевненіше. — Нехай картку викинули. У нас такі спеці — супер. Можуть визначити й зафіксувати точку, де телефон з'являвся востаннє. Більше скажу, якщо з нього дзвонили чи комусь іншому посилали цю чорну мітку, його теж відмоніторять. Хтозна, раптом місце тобі щось підкаже.

Ігор замислено подивився на свій смартфон. Переклав у ліву руку, плавно підвівся. Простягнув Глібові правицю.

— Вставай. Піди вмийся. Якщо це реальна тема, то перетремо.
Просто так я не дамся.

Кому Удальцов не збирався даватися, Нестеров мудро вирішив не цікавитися.

Уже коли човгав до ванної кімнати, почув у спину:

— А що це за хата, Глібе? Тут можна перекантуватися, якщо раптом засідка?

Гліб подумав і вирішив не говорити йому правду.

Задля власної ж безпеки.

² Гіфка — від GIF ([англ.](#) *Graphics Interchange Format* — «формат обміну зображеннями») — [растровий графічний формат](#), популярний у [всесвітній павутині](#) через відносну простоту та мобільність. Гіфка підтримує [анімаційні](#) зображення — послідовність із кількох статичних [кадрів](#), а також інформацію про те, скільки часу кожен кадр повинен бути на екрані. Анімацію можна зробити циклічною, тоді за останнім кадром почнеться відтворення першого.

Частина перша. СМІТТЯ В ХАТІ

1

Сімейний психолог.

Лора цілком могла б працювати й у цій царині. Професія в наш час дуже вдячна, затребувана, навіть модна. Сімейні пари з можливостями вже відвідують *свого* психолога щотижня, навіть якщо до того не мали проблем у родині. Напевне, свою роль тут відіграли й американські фільми, особливо серіали. Не ті, які крутять по телевізору, їх публіка, названа *просунутою*, не дивиться. Вона віддає перевагу завантаженим із мережі, рідше — купленим офіційно, за підпискою.

Відтак ефект один. Просунуті полюбляють щось серйозніше за пристрасті для домогосподарки-бюджетниці, якій одна розрада під кінець робочого дня подивитись, як чергова прибиральниця офісу завдяки наполегливості й усупереч брутальним чоловікам стає власницею корпорації брендового одягу. Звісно ж, такого не буває, — кривляться просунуті. Їх приваблює реальніший світ. Де триває міжвидова, точніше міжстатева, боротьба за рівні права й однакове місце під сонцем. І коли війна сягає піку, підключається миротворець. Той самий сімейний психолог зі шкіряною канапою в офісі, куди треба лягти й годину ділитися наболілим. Або персональний тренер із особистісного зростання, який змушує переглянути погляди на життя, від чогось відмовитися й нарешті знайти себе справжнього. Чи, як варіант, психоаналітик: неодмінно випише прозак чи інші заспокійливі ліки.

Проблеми не відразу, але вирішуються.

Буря вщухає в цивілізований спосіб.

І, що характерно, всюди психологи, тренери й аналітики — жінки середнього або близькі до середнього віку. Отже, Лариса Василівна Кочубей, як прийнято казати зараз, у тренді. У березні не святкуватиме, але відзначатиме тридцять п'ять. Освіта — юрфак, досвід роботи в карному розшуку п'ять років. Слідча робота дуже близька до практик психолога, хіба що опанувати звички, навички й практики доводилося в польових умовах. Тим паче, коли йдеться про розкриття особливо тяжких злочинів: молода слідча не шукала легких шляхів.

Попервах спалахували сварки із чоловіком. Ярослав теж служив у розшуку і вперто вмовляв дружину перейти на іншу, легшу для жіночої психіки роботу. Досвід сварок і, головне, перемог додав Лорі впевненості в собі та власних силах. А кілька розкритих *серій убивств* та затримані й особисто *розколоти* маніяки забезпечили Кочубей перемогу в боротьбі за місце на питома чоловічий території.

А без знання психології серійного вбивцю, ох, не розговорити...

Почавши з районної управи, Лора дуже швидко опинилася в главку. За деякий час коридорами почали гуляти аж ніяк не безпідставні чутки, що з нагоди тридцятиріччя їй готують подарунок — підвищення й посаду начальниці «убивчого» відділу. Прецедент очевидний. Не просто наймолодший керівник, а чи не перша жінка на важливій, відповідальній посаді.

Майдан, а згодом війна спершу зупинили процес, а потім жирно перекреслили її майбутнє. Три гарячі зимові місяці перемішали в тоді ще міліції все і всіх, кого можна було перемішати. Чимало крісел звільнилося, декого погнали копняками, загалом нікому до кар'єрного зростання такої собі Лариси Кочубей діла особливо не було. Потім Ярослав добровільно перевівся в зону бойових дій, де міліція була дуже потрібна. Там скоро поміняв пріоритети, перейшов на військову службу, і в листопаді того ж року під Мар'їнкою його знайшла снайперська куля.

Наступні дні та місяці Лорі самій потрібен був психолог. Власне, з нею працював фахівець, але вже після нарколога — не змогла дати собі раду, не витримала, здалася, посипалася, і лише втручання чоловікових друзів зупинило стрімке падіння. Наслідком стали вразливість до будь-якого, навіть найлегшого алкоголю та хронічне безсоння. Подолати його міг допомогти той самий алкоголь, навіть найменша порція. Провалля сну завжди було не надто глибоким, зате бажання падати далі — непереборним. Інший спосіб рятуватися — снодійне, тільки ж і тут не слава богу. Потрапляти в залежність від таблеток Лора так само не хотіла. Єдиний спосіб бодай якось усе налагодити бачила в стабільній, спокійній роботі.

І така робота знайшлася. До себе покликав Данило Гайдук, добрий приятель Ярослава. До війни — не остання людина в главку, а тепер — начальник служби безпеки великого банку «Омега». Насправді це була фінансова група, керована кількома особами, проте всі вони

дослухалися до Гайдука, вважали його безумовним авторитетом, довіряли й чимало дозволяли. Тож перешкод не було, і Лариса Кочубей потрапила в головний офіс консультантом із безпеки.

І все ж таки сімейний психолог у ній деколи прокидався. Особливо під час посиденьок із Ніною, дружиною Богдана Соколовського, якого в офісі запросто кликали Соколом. Та й Ніна частіше називала його так, аніж на ім'я. Коли — з теплотою та любов'ю, коли — дратуючись і навіть ненавидячи.

На таких посиденьках Лора й заміняла Ніні психолога. Цього разу була ще й особлива причина: Сокіл із якогось моменту перестав ночувати вдома. Дружина, Лора та й увесь офіс, включно з Гайдуком, знали, де він спить. Для нічлігу Богдан облаштував службовий автомобіль у службовому-таки гаражі. Чоловіка, який воював і був поранений, аскетичною обстановкою не налякати. Тим паче, що його мінімальні потреби офісний гараж вдовольняв. Звідти можна піднятися ліфтом на перший поверх, де для цілодобової охорони облаштували душ і туалет. Щодо харчування, то Сокіл мав уподобання, від яких Лору часом пересмикувало: обходився хотдогами, шматками піци, шаурмою, міг захвати в себе навіть біляш або чебурек, запити колою й почуватися цілком нормально. Вижити Соколовський міг у будь-яких умовах, які сучасній вибагливій людині видадуться екстремальними.

Сімейний затишок для його виживання підходив що далі, то менше.

Ще однією Богдановою звичкою, яка, до речі, Ларису Кочубей цілком влаштовувала, було мовчання. За день він міг вичавити із себе хіба десяток слів чи коротких фраз. Балакучість не вважав за чесноту. Лора відчувала цілковитий комфорт у його товаристві, адже не треба напружуватися, підтримувати необов'язкові розмови, шукати для них теми, які б не дратували обох. Проте її неабияк цікавило, як же Сокіл спілкується вдома з дружиною та трьома дітьми. Коли Гайдук прикріпив його до Кочубей, і Богдан отримав неофіційний статус її персонального водія, Лора знайшла нагоду познайомитися з Ніною ближче.

Так дізналася: мовчазним її чоловік став після демобілізації. Дружина нечасто називала його на ім'я, їй більше подобалося називати *мій*. Жила зі своїм дванадцять років, і хоч раніше Богдан теж не вирізнявся красномовством, усе ж таки розмови підтримував, сам їх іноді починав. І для освідчення в коханні знайшов потрібні слова,

і пропозицію зробив красиво. Що сталося з чоловіком за два роки на «нулі» поняття не мала. Могла хіба уявити, та постійно гнала від себе такі картини. Ні, Сокіл не відсторонився. Далі дбав про родину, багато працював, але Ніні здавалося, що сприймає це як обов'язок, як трудову повинність і рано чи пізно знайде привід чи нагоду все облишити.

Його переїзд у гараж дружина вважала саме таким кроком.

Розмовляти із Соколом — даремно витратити час і нерви. Лора чудово знала, як Богдан ставиться до неї. Хоч його ніхто не наділяв спеціальними повноваженнями, він усе одно вважав себе її особистим охоронцем. У відрядженнях, куди обох заносило останнім часом, Богдан слухав і слухався тільки її, вдову загиблого героя, отже, за духом близької йому людини. Навіть шеф, опинившись поруч, змирився з тим, що останнє слово за Лорою, й лише вона може давати Соколову фінальні розпорядження. Проте це аж ніяк не означало, що Богдан готовий відкривати Кочубей душу, сповідуватися, тим паче жалітися.

І все ж причина для такого радикального кроку мала бути. Лора мала певні здогади й підозри. Кухонні посиденьки з Ніною та її відвертість їх лише підтвердили. Тож Кочубей довго, повільно, делікатно шукала й, нарешті, знайшла правильні слова, щоб пояснити приятельці все. Так, Лора визнавала правоту Ніни. В її словах та вчинках не бачила помилок. З нею згодна, без перебільшення, кожна жінка. Одначе слід урахувати один нюанс.

Богдан Соколовський нудився.

Настав момент, коли дорослого чоловіка, який воював і був поранений, перестав влаштовувати робочий ритм. Зазвичай від нього вимагалось сидіти в офісі, чекати, поки комусь кудись треба їхати в справах або, якщо пощастить, супроводжувати інкасаторів для страхування. Довкола нічого не відбувалося, тож час від часу Сокіл напивався. Боже збав, не на службі. Лише вдома, на кухні, мовчки. Він ніколи не буянив, завжди спав у такі дні окремо. Проте Ніну погана чоловікова звичка все одно дратувала.

Нічого дивного, що жінка закручувала йому гайки.

Але, хай там як, вона зазіхала на його свободу, право вибору — так їхні конфлікти сприймав Сокіл.

Богдан жодним словом ніколи не обмовився. Лора сама прочитала його. Поставила щось на кшталт діагнозу, висловившись йому очі

в очі. Мовчазна реакція відобразилася на обличчі й була доволі красномовною. Ніна ж довго не могла прийняти, бо щиро не розуміла, де тут її провина. Лора терпляче пояснювала: її провини ніде нема, так реагує будь-яка нормальна людина. Єдиний спосіб виправити все — дати Соколові змогу змінити обстановку.

— Ага! — пурхнула Ніна скептично. — Спати в гаражі, в машині — міняти обстановку для нього? Отакої бурі просить бунтівник?

— Вважай, що це таке плацебо³, — спробувала пожартувати Лора.

— І де я йому візьму справжню бурю? Чи ти, — Ніна враз примружилася, зміряла приятельку підозрілим поглядом, — пропонуєш знову втягнути його в історію? Як тоді, в Чернігові, коли його підстрелили⁴?

Із небезпечної теми Кочубей плавно з'їхала. Хоча й не стрималася, нагадала: саме через непереборне бажання бодай на декілька днів утекти з дому Сокола тоді, минулого жовтня, лише п'ять місяців тому, мало не звинуватили у навмисному вбивстві. І якби Лора не знала про певні Богданові звички, видряпати його з-за ґрат було б проблематично навіть Гайдукові, який на алярм примчав на допомогу.

Відтак розуміння проблеми та, що важливіше, способи її вирішення штовхнули Ларису Кочубей на не вповні прийнятний і комфортний шлях.

Вона набилася Гайдуку в компанію.

2

— Це щось новеньке.

— Треба прагнути нового.

— Проситися кудись їхати не у твоїх правилах.

— Правила, Даниле Сергійовичу, теж треба іноді міняти.

Зазвичай вони були на *ти*. Хіба іншої форми звертання вимагала присутність сторонніх, чужих, не втаємничених у їхні стосунки. А вічна-віч Лора навіть дозволяла собі розмовляти з Гайдуком запанібрата, хоча ніколи не зловживала. Вона знала нинішнього шефа майже стільки, скільки й свого покійного чоловіка. Гайдук старший від Ярослава, минулого травня йому стукнуло сорок два. Але своїм підлеглим він Кочубея вважав лише формально, як того вимагав табель про ранги. Принаймні між ними ніколи не водилося отого сакрального «я начальник — ти дурень». Справедливості заради Лора визнавала: Гайдук аж ніяк не був взірцем керівника-демократа. Він міг загнати якогось підлеглого під лавку не лише словом, а й нищівним поглядом. Часом керувався особистими симпатіями й антипатіями. Та, до його честі, професійність визнавав. Навіть коли хтось не подобався йому як людина. Ось головна причина, чому він дозволяв Ларисі Кочубей те, чого не дарував багатьом зі свого оточення.

Утім, була ще одна причина. Але Лора вперто й наполегливо переконувала саму себе в тому, що помиляється, перебільшує й навіть забагато про себе думає. Віднедавна почала помічати його інтерес до себе як до жінки, хай би як ретельно поліцейський із двадцятирічним досвідом роботи цього не приховував.

Її шефом, безпосереднім начальником, Гайдук став відносно недавно, ще й двох років не минуло. До всього, він знав її покійного чоловіка. Не близько, проте й не те щоб далеко, певний час працювали разом. Нарешті, руку допомоги після кризи простягнув їй саме Гайдук, нічого *такого* не вимагаючи навзаєм як подяки за послугу.

Тож Лора сприймала його найперше колегою. Не близьким другом, проте добрим товаришем, здатним підставити плече. Спершу — вдові загиблого героя війни, потім — професіоналці своєї справи, компетентній людині, якій можна доручити складну справу й загалом довіряти, делегуючи відповідні повноваження. Певний зсув у сприйнятті стався навіть не минулої осені, коли Гайдук кинув усе

й проти ночі гнав машиною з Києва до Чернігова їй на підмогу. Прокручуючи минуле в голові, Кочубей дійшла висновку: дзвіночки дзенькали раніше, десь із травня.

Тоді Гайдукові виповнилося сорок два, і він за традицією влаштував корпоратив. Офісні дівчата вирішили пожартувати й розіграли невеличку аматорську виставу — станцювали під «*Die Another Day*»⁵ Мадонни, вивівши на невеличкий екран проєкцію її кліпу. Всі запрошені тонкий натяк зрозуміли, а сам шеф аплодував гучніше за всіх, навіть у якийсь момент не стримався і долучився до танцівників. Порівняння з Джеймсом Бондом відверто лестило. Позаочі за межами офісу він був «Гайдук. Данило Гайдук» — переспів знаменитої фрази-візитівки Агента 007. Порівняння провокували не якісь там суперменські здібності шефа, а його звички.

Данило Гайдук був *на вигляд* як Джеймс Бонд.

Із дружиною розлучився ще до війни. Причини Лору не переймали, як і чуже приватне життя загалом. Якщо такого інтересу не вимагала робота. Значно більше її цікавило, як шефові вдається мати такий вигляд, наче він модель чоловічого журналу, реклама чоловічих товарів, ілюстрація мачизму в чистому вигляді. Гайдук щодня міняв сорочки, кілька разів на тиждень піджаки, і раз на тиждень костюми. Штани завжди добре наprasовані, сорочки без жодної складочки, краватки підібрані ідеально. Шеф міг зняти піджак улітку, коли спека. Краватку — ніколи.

Родзинки додавала сивина. Гайдук як на свій вік рано посріблів, але й тут усе було, немов робота рук старанних гримерів. Біле волосся рівномірно межувало з чорним, і він жартома називав свою голову чорно-білою, мов людське життя.

Ось чому Лора не квапилася з висновками щодо особливого інтересу до своєї персони з боку чоловіка, вслід якому сумно та з дрібкою надії зітхала не одна красуня. Кочубей не раз фіксувала жіночим оком старання його секретарки, і навіть почала поважати шефа — треба мати силу волі або надто серйозне ставлення до власного й чужого життя, щоб утриматися від спокуси скористатися службовим становищем. Ось чому тоді, на корпоративі, збентежилася, зловивши на собі його оцінюючий, небайдужий погляд.

Жодних приводів звертати на себе таку увагу Лора не давала. Ще до чоловікової загибелі вдягалася просто, в зручний, а не модний саме

в цьому сезоні одяг, не зловживала косметикою — лише щоб мати пристойний вигляд, не більше. Раптово овдовівши й пірнувши в затьяжну депресію, вона взагалі припинила стежити за собою. Не в останню чергу змусило її зупинитися і взяти себе в руки власне відображення в дзеркалі. Побачивши там худу, занехаяну, розпатлану бабу з темними колами під очима, старшу від себе тодішньої років так на п'ять, якщо не на всі десять, вона жажнулася.

Потім, коли життя поволі налагодилося, Лора звичок не змінила. На неї й надалі не озиралися на вулицях, а в офісі вона здебільшого сиділа в окремому кабінеті, крихітному, проте цілком для неї затишному. І закономірно припускала, що офісні дівчатка вважають її сірою мишею та синьою панчохою.

Того вечора Гайдук не пішов далі оцінюючих поглядів. Та незабаром Лора почала відчувати що далі, то більше уваги. Данило не нав'язував себе, але поступово, міліметр за міліметром скорочував між ними відстань. Власне, непрямо це підтверджувала їхня манера спілкування. Той-таки дозвіл говорити те й у такій манері, чого іншим Гайдук ніколи за жодних обставин не дозволив би. Шеф був чоловіком, який завжди домінує та лишає за собою останнє слово.

Із Ларисою Кочубей він теж тримав таку лінію.

Донедавна.

Тому була переконана: вмовити шефа взяти її з собою не буде проблемою. А це означало, що разом із нею поїде Богдан Соколовський. Іншого водія та загалом напарника в дорозі Лора для себе не уявляла, не бажала й змусила шефа змиритися із цим.

— Ні, я не проти, — міркував Гайдук, машинально граючись канцелярською скріпкою. — Твоя компанія мені завжди приємна й корисна. Але я надто ціную тебе, щоб дозволити собі витратити твій час марно. От якби ми їхали влітку, ще й кудись у курортне місто чи містечко... А зимова Полтава — не найкраще місце для дозвілля.

— Чому ти вирішив, що я шукаю, де б убити час?

— Бо робити тобі в Полтаві саме цього разу абсолютно нема чого. Жодних цікавинок, жодних загадок. Навіть твоя природжена дипломатія й уміння залагоджувати проблеми не знадобиться. Все ясно як божий день.

Розмову перервала секретарка, принісши Лорі другу за час цієї бесіди та четверту зранку каву. Раніше стільки її не пила. Звичка

з'явилася, коли довелося відмовитися від будь-якого алкоголю. Замінник усіх проблем був із нею надто довго, щоб дозволити про себе забути. Тож кава перетворилася для Лори на своєрідний замісний препарат. Гайдук дорікав, що іноді вона зловживає. Але то радше дружній докір, аніж вимога. Хто-хто, а шеф чудово знав: Лариса Кочубей і без того себе багато в чому обмежує.

— Ти їдеш особисто. Причому не збираєшся — зриваєшся. Керівник служби безпеки великої фінансової групи сам на дрібниці не виїжджає. Тим паче за триста з гаком кілометрів від Києва.

— Логічно, як завжди у твоїх висновках, — визнав шеф. — Мене зараз інше раптом перейняло. Ми з тобою полтавське *чепе*⁶ не обговорювали. Звідки знаєш ти?

— Підслухала, — відповіла Лора спокійно, потому ковтнула кави, по-дитячому кліпнула очима й повторила: — Так, підслухала. Я цікава дівчинка, Даниле Сергійовичу.

— Отак підкралася, притулила вушко до дверей...

— Ти скасував свою участь у засіданні ради директорів. Коли говориш телефоном про такі речі, краще не проходи коридором, поки я йду на кухню. Або переконайся, чи нема мене у полі твого зору. — Лора легенько постукала нігтем по бокові білої кавової чашки. — Гайдуче, ти не йдеш на важливу нараду до своїх, тобто наших працедавців, бо треба терміново їхати до Полтави. Тебе відпускають без зайвих питань. Там сталося щось за межами, за рамками.

— І вирішила: без тебе — ніяк.

— Я пропоную допомогу.

— Навіть не знаєш, що там сталося.

— Ти ж розкажеш. Принаймні для того, щоб переконати, що мене в Полтаві не треба.

Гайдук розігнув скріпку, покрутив у пальцях.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ